JÄRVAVECKAN
research

Pressmeddelande 16 november 2026

Under embargo till måndag 16 november kl. 06.00

Nästan fyra av tio i utsatta områden upplever att de fått det sämre sedan valet 2022

I utsatta områden uppger 38 procent att deras livssituation har försämrats sedan valet 2022, jämfört med 15 procent i övriga Sverige. Samtidigt uppger 22 procent i utsatta områden att livssituationen har förbättrats – hälften så stor andel som i övriga Sverige där motsvarande siffra är 44 procent. Det visar "Två bilder av samma val", en ny delrapport från Järvaveckan Research, baserad på en undersökning genomförd av Indikator Opinion på uppdrag av Stiftelsen Järvaveckan.

Järvaveckan Research har, i samarbete med Indikator Opinion, genomfört en eftervalsundersökning bland boende i Sveriges utsatta områden som handlar om hur väljarna har upplevt mandatperioden 2022–2026. För att jämföra resultaten har en parallell datainsamling genomförts där samma frågor ställts till ett slumpmässigt urval av personer som bor i övriga Sverige.

Enligt Indikator Opinions nationella mätningar uppgav 15 procent i september 2024 att deras livssituation hade förbättrats sedan valet 2022, medan 31 procent uppgav att den hade försämrats. I februari 2026 var de positiva omdömena något fler än de negativa.

I Järvaveckan Researchs eftervalsundersökning uppger 44 procent av de svarande i övriga Sverige att deras livssituation hade förbättrats sedan valet 2022, medan 15 procent uppger att den hade försämrats. Från att det hade varit ungefär dubbelt så vanligt att ha fått det sämre var det alltså nästan tre gånger så vanligt att ha fått det bättre när valet hölls i september 2026. I utsatta områden är förhållandet det omvända: 22 procent uppger en förbättring och 38 procent en försämring.

– Det står klart att väljarna i utsatta områden gick till val med andra erfarenheter av mandatperioden än övriga Sverige. Frågan om man har fått det bättre än för fyra år sedan är en av de äldsta i politiken. Många i utsatta områden upplever att de har fått det sämre och det behöver finnas med när valet analyseras, säger Ahmed Abdirahman, samhällsanalytiker och vd för Stiftelsen Järvaveckan.

Var tredje i utsatta områden har svårt att klara utgifterna – jobb och boende vägde tyngre vid partivalet

Undersökningen visar även att ungefär var tredje person i utsatta områden, 35 procent, har svårt att få inkomsterna att räcka till löpande utgifter, jämfört med 12 procent i övriga Sverige. Skillnaderna i vardagens villkor avspeglas även i vilka frågor som vägde tyngst vid partivalet 2026. Bland dem som röstade på ett parti angav 29 procent i utsatta områden jobb och arbetslöshet som ett av de politikområden som hade störst betydelse, mot 19 procent i övriga Sverige. Bostäder och boendekostnader angavs av 18 procent, tre gånger så många som i övriga Sverige, 6 procent. Sjukvård var samtidigt det politikområde som flest i utsatta områden angav som ett av de viktigaste för partivalet (36 procent). I övriga Sverige vägde invandring och integration (38 procent), lag och ordning (37 procent) och Sveriges ekonomi (34 procent) tyngst.

Var tredje väljare i utsatta områden angav missnöje med andra partier eller politiken som skäl till partivalet

Det enklaste sättet att förstå varför väljarna röstade som de gjorde är att fråga dem själva. Det vanligaste skälet, både i utsatta områden och i övriga Sverige, är att man gillade partiets politiska förslag. Men i utsatta områden anger 33 procent att missnöje med andra partier eller politiken var ett skäl till partivalet, jämfört med 23 procent i övriga Sverige. I övriga Sverige är det vanligare att ange att man ville att en viss regering skulle bildas: 42 procent, mot 26 procent i utsatta områden.

Synen på Vänsterpartiets ökning skiljer sig mellan politiska läger

Bland de svarande som uppgav att de röstade på ett parti anger 30 procent i utsatta områden att de röstade på Vänsterpartiet, jämfört med 8 procent i övriga Sverige. Undersökningen frågade också boende i utsatta områden och i övriga Sverige vad de tror främst bidrog till att Vänsterpartiet ökade sin röstandel i flera utsatta områden mellan 2022 och 2026.

I utsatta områden är partiets migrations- och flyktingpolitik den vanligaste angivna förklaringen, 28 procent, följd av politiken om Gaza och Palestina, 20 procent. Sju procent anger uppmaningar från religiösa församlingar och trossamfund, medan 3 procent pekar på felaktig eller missvisande information och rykten om andra partier.

Bland Tidöväljare i övriga Sverige anger 35 procent uppmaningar från religiösa församlingar och trossamfund som en förklaring till ökningen, jämfört med 4 procent bland rödgröna väljare – de som röstade på S, V, MP eller C.

– Den som förklarar Vänsterpartiets framgång enbart med religiösa företrädares uppmaningar missar väljarnas egna svar, säger Ahmed Abdirahman, samhällsanalytiker och vd för Stiftelsen Järvaveckan.

Väljare som inte passar in i en enkel vänster–högerbild

I Järvaveckan Researchs valundersökning som genomfördes före valet (13–24 augusti 2026) stödde 64 procent i utsatta områden sänkt skatt på arbete, jämfört med 55 procent i övriga Sverige. Bland personer med utländsk bakgrund i utsatta områden var andelen 70 procent. Även bland boende i utsatta områden som placerar sig till vänster på den politiska skalan stödde mer än hälften förslaget om sänkt skatt på arbete. Bland dem som placerar sig till vänster i övriga Sverige var motsvarande andel drygt en fjärdedel.

– Det finns stöd för en central del av högerns politik även bland väljare som placerar sig till vänster. För alla partier, och särskilt för högerpartierna, finns det skäl att ompröva bilden av väljarna i utsatta områden, säger Ahmed Abdirahman.

Nästan hälften i utsatta områden anser att valfuskdebatten har misstänkliggjort vissa grupper

Efter valet har misstankar om valfusk i flera områden fått stor uppmärksamhet. Undersökningen frågade därför också i vilken utsträckning de svarande upplever att samhällsdebatten om misstänkt valfusk har bidragit till att vissa grupper av väljare misstänkliggörs på grund av sin bakgrund eller sitt bostadsområde. 46 procent i utsatta områden och 57 procent i övriga Sverige svarar att debatten i mycket eller ganska stor utsträckning har bidragit till detta. Uppfattningen delas över politiska skiljelinjer: bland dem som placerar sig klart till höger är andelen 50 procent i utsatta områden och 52 procent i övriga Sverige.

Om undersökningen

Delrapporten ”**Två bilder av samma val**” ingår i Stiftelsen Järvaveckans valundersökning och i Sverigerapporten 2026. Den publiceras inom ramen för Järvaveckan Research. Årets rapportserie består av två delar: ”Sverigerapporten – före valet” och ”Sverigerapporten – efter valet”. Den här delrapporten ingår i ”Sverigerapporten – efter valet”. Undersökningen och rapportserien har möjliggjorts med stöd från Catarina och Sven Hagströmers stiftelse.

Undersökningen har genomförts av det oberoende undersökningsinstitutet Indikator Opinion på uppdrag av Stiftelsen Järvaveckan. Indikator Opinion har ansvarat för datainsamling och undersökningens genomförande. Frågorna ställdes i Indikator Opinions eftervalsundersökning och drygt 3 500 personer har deltagit i de två urvalen.

Datainsamlingen genomfördes den 25 september–8 oktober 2026. Totalt svarade 1 643 personer i utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden enligt Polismyndighetens lägesbild 2023. Inbjudan skickades via Kivra med påminnelser via sms. Svarsfrekvensen var 15 procent.

I övriga Sverige svarade 1 871 personer. Datainsamlingen genomfördes huvudsakligen i Indikator Opinions slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, där deltagarfrekvensen var 49 procent, och kompletterades med ett slumpmässigt urval som bjöds in via digital brevlåda.

Resultaten för utsatta områden har viktats efter ålder och uppskattat partival. Resultaten för övriga Sverige har viktats efter kön, ålder och partival.

Om Järvaveckan Research

Järvaveckan Research är Stiftelsen Järvaveckans kunskapsverksamhet som tar fram faktarapporter och undersökningar om människors attityder och levnadsvillkor i Sverige, i frågor som demokrati, ekonomi, försvar och välfärd. Fokus ligger på befolkningsgrupper som sällan nås av traditionella undersökningar och på hur deras situation skiljer sig från eller liknar befolkningen i övrigt. Hittills har ett 40-tal rapporter och undersökningar publicerats. Stiftelsen Järvaveckan är en nationell ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden.

Presskontakt

Ahmed Abdirahman, samhällsanalytiker och vd för Stiftelsen Järvaveckan
Ahmed.Abdirahman@jarvaveckan.se, 073 907 75 09

Hela rapporten finns på https://jarvaveckan.se/research/tva-bilder-av-samma-val/.

Grafik

Statistik finns tillgänglig i följande diagram. Ange källangivelsen ”Järvaveckan Research/Indikator Opinion”.

